

نقش ماکرو جلبک *Cladophora glomerata* در تشکیل بیوفولینگ سازه های دریایی

آسیه مخلوق^{*}، حسن نصراله زاده ساروی^۲، رضا صفری^۳، نوربخش خداپرست^۴، و مجید ابراهیم زاده^۵، ایوب

داوودی^۶

۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶- پژوهشکده اکولوژی دریای خزر، موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج

کشاورزی، ساری، ایران

* نویسنده مسئول: asieh_makhlough@yahoo.com

چکیده

بیوفولینگ (چسبندگی زیستی) به تجمع و چسبیدن موجودات زنده ای در محیط آبی گفته می شود که بر سطوح مصنوعی یا طبیعی قرار می گیرند. بیوفولینگ بطور مستقیم و غیرمستقیم بر صنعت آبی پروری دریایی اثر می گذارد. گام نخست در کنترل موثر و جامع بیوفولینگ در حوزه آبی پروری دریایی شناسایی موجودات زنده آن می باشد. ماکرو جلبک ها بدلیل خصوصیات متفاوتی که دارند مهندسی اکوسیستم را در اختیار گیرند و می توانند سبب تغییر شبکه غذایی شوند. در بیشتر دریاها جهان کلادوفورا از جمله ماکرو جلبک هایی است که در ساختار بیوفولینگ مشارکت می کند. لذا هدف مطالعه حاضر معرفی کلادوفورا گلومراتا (*Cladophora glomerata*) بعنوان یکی از ماکرو جلبک های غالب دریای خزر (با پتانسیل زیاد برای مشارکت در ساختار بیوفولینگ) می باشد. مشاهدات میدانی در آب دریای خزر نشان داد که رشته های این ماکرو جلبک به سرعت به دور اجسام مختلف (از قبیل پوسته بلوط) تنیده می شود و در زمان کوتاهی توده ای انبوه شکل می گیرد. تراکم کلادوفورا در تابستان ۱۳۹۷ در بعضی از سواحل دریای خزر به ۳۲۰ گرم در مترمربع رسید. اما شدت تراکم آن یکنواخت نبود و در سطوح نامناسب در محل چسبندگی کاهش داشت. وجود مواد مغذی در محل استقرار تجهیزات آبی پروری دریایی از عوامل مهم در تشدید رشد کلادوفورا می باشد. با توجه پتانسیل کلادوفورا برای رشد و تکثیر شدید (تشکیل بیوفولینگ) و ایجاد مزاحمت در محل تجهیزات آبی پروری دریای خزر، مطالعات جامع در زمینه خصوصیات اکوبیولوژیکی و روشهای کنترل آن در دریای خزر ضروری است.

کلمات کلیدی: آبی پروری، بیوفولینگ، ماکرو جلبک، کلادوفورا، دریای خزر، ایران